

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มประชากร 4 กลุ่ม คือ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนนอกหลักสูตร สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม จำนวน 5 คน นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม (ชั้นปีที่2 ขึ้นไป) ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 170 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามปีการศึกษา 2548 วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 40 คนและหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาบัณฑิต จำนวน 35 คน

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาบัณฑิต

ตาราง 4 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอน

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	อาจารย์ผู้สอน (n=5)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	100.0
หญิง	0	0.0
รวม	5	100.0
อายุ		
23-37	4	80.0
50 ปี ขึ้นไป	1	20.0
รวม	5	100.0

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	อาจารย์ผู้สอน (n=5)	
	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	1	20.0
ปริญญาโท	4	80.0
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	5	100.0
ระยะเวลาที่สอน		
น้อยกว่า 5 ปี	4	80.0
ระหว่าง 5-9 ปี	0	0.00
ระหว่าง 10-14	1	20.0
ระหว่าง 15-19 ปี	0	0.00
รวม	5	100.0
ตำแหน่งทางวิชาการ		
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	1	20.0
อาจารย์	4	80.0
รวม	5	100.0

จากตาราง 4 พบว่าสถานภาพของอาจารย์ผู้สอนที่ตอบข้อมูลเป็นผู้ชายทั้งหมด จำนวน 5 คน (ร้อยละ 100.0) อายุอยู่ระหว่าง 23-37 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 ตามลำดับวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาโทจำนวน 4 คน (ร้อยละ 80.0) รองลงมาปริญญาตรีจำนวน 1 คน (ร้อยละ 20.0) ส่วนระยะเวลาที่สอนของอาจารย์ผู้สอนน้อยกว่า 5 ปีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 80.0) และอยู่ระหว่าง 10-14 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 20.0) สำหรับตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์

ตาราง 5 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	นักศึกษา (n = 170)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	53	34.6
หญิง	100	65.4
รวม	153	100.0
อายุ		
19-21 ปี	90	58.82
22 -25 ปี	52	33.98
ผู้ไม่ตอบ	11	7.2
รวม	153	100.0
ชั้นปีการศึกษาปัจจุบัน		
ชั้นปีที่ 2	60	39.2
ชั้นปีที่ 3	53	34.0
ชั้นปีที่ 4	41	26.8
รวม	153	100.0

จากตาราง 5 พบว่า สถานภาพของนักศึกษาเกือบสองในสามเป็นเพศหญิง จำนวน 100 คน(ร้อยละ65.4) สำหรับเพศชายคิดเป็นร้อยละ 35 ส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง19-21ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82 และจำนวนผู้ไม่ตอบ จำนวน11คน คิดเป็นร้อยละ7.2 ส่วนชั้นปีการศึกษาปัจจุบันของผู้ตอบข้อมูลอยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 60 คน (ร้อยละ39.2) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 53 คน (ร้อยละ34.0) ชั้นปีที่ 4 จำนวน 41 คน (ร้อยละ27.0)

ตาราง 6 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต

ข้อมูลสถานภาพ	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต (n = 35)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	14	63.6
หญิง	8	36.4
รวม	22	100.0
อายุ		
23 -27 ปี	6	27.27
30-52 ปี	16	72.73
รวม	22	100.0
ระยะเวลาที่ทำงาน		
2-10 ปี	18	81.82
18-27 ปี	4	18.18
รวม	22	100.0
ประเภทหน่วยงาน		
เอกชน	11	50.0
รัฐวิสาหกิจ	3	13.6
ราชการ	8	36.4
รวม	22	100.0

จากตาราง 6 พบว่า สถานภาพของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 14 คน (ร้อยละ 63.6) เพศหญิง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ส่วนใหญ่ อายุ ระหว่าง 30-52 ปี จำนวน 16 คน (72.72) ส่วนระยะเวลาที่ทำงานของผู้ตอบข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2-10ปี คิดเป็นร้อยละ 81.82 ประเภทหน่วยงานเอกชน จำนวน 11 คน (ร้อยละ 50.0) รองลงมาหน่วยงานราชการ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 36.4) และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 13.6)

ตาราง 7 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของบัณฑิต

ข้อมูลสถานภาพ	บัณฑิต (n = 40)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	8	26.7
หญิง	22	73.3
รวม	30	100.0
อายุ		
23 ปี	6	20.0
24 ปี	14	46.7
25-26 ปี	10	33.30
รวม	30	100.0
ปีที่สำเร็จการศึกษา		
ปีการศึกษา 2548	22	73.3
ปีการศึกษา 2549	7	23.3
ปีการศึกษา 2550	1	3.4
รวม	30	100.0
ประเภทหน่วยงาน		
เอกชน	16	53.4
รัฐวิสาหกิจ	2	6.7
ราชการ	4	13.3
ศึกษาต่อ	4	13.3
ผู้ไม่ตอบ	4	13.3
รวม	30.0	100.0
สถานภาพปฏิบัติงาน		
ไม่มีงานทำ	3	10.0
ลูกจ้างชั่วคราว	9	30.0
บริษัท	5	16.7
รัฐวิสาหกิจ	1	3.3
ลูกจ้างประจำ	6	20.0
ศึกษาต่อ	4	13.3
ไม่ตอบ	2	6.7
รวม	30	100.0

จากตาราง 7 พบว่า สถานภาพของบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 22 คน(ร้อยละ73.3) เพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 อายุ 24 ปี จำนวน 14 คน(ร้อยละ 46.7) รองลงมา อายุ 25 ปี จำนวน 9 คน(ร้อยละ30.0) อายุ 23 ปี จำนวน 6 คน(ร้อยละ 20.0) และอายุ 26 ปีจำนวน 1 คน(ร้อยละ3.3) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา2548 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 สำเร็จในปีการศึกษา 2549 จำนวน 7 คน(ร้อยละ 23.3)และบัณฑิตที่สำเร็จในปีการศึกษา 2550 จำนวน 1 คน(ร้อยละ 3.3)ส่วนประเภทหน่วยงานของผู้ตอบข้อมูลส่วนใหญ่แล้วจะอยู่ในหน่วยงานภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ53.3 รองลงมาอยู่ในหน่วยงานข้าราชการคิดเป็นร้อยละ13.3 และรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ6.7 และบัณฑิตที่ศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ13.3 สถานภาพปฏิบัติงาน บัณฑิตไม่มีงานทำ จำนวน 3 คน(ร้อยละ10.0) รองลงมาปฏิบัติงานเป็นลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 9 คน (ร้อยละ 30.0) ลูกจ้างประจำ จำนวน 6 คน (ร้อยละ20.0) และบริษัทธุรกิจเอกชน จำนวน 5 คน (ร้อยละ 16.7) รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 3.3) เมื่อพิจารณาจากสถานภาพปฏิบัติงานของบัณฑิตพบว่าบัณฑิตที่ศึกษาต่อยังต่างประเทศและในประเทศคิดเป็นร้อยละ13.3

4.2 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม

จากที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม โดยให้นักศึกษา อาจารย์ บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามเป็นผู้ตอบ และผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน ตามลำดับดังนี้

4.2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน บัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยนักศึกษา อาจารย์ บัณฑิต

ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	นักศึกษา (n=170)		อาจารย์ (n=5)		บัณฑิต (n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
	1. ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย	3.63	0.67	4.20	1.09	3.57
2. สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมปัจจุบัน	3.74	0.77	4.20	0.44	3.47	0.93
3. สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.49	0.91	4.20	0.44	2.70	1.05
4. สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ผลผลิตทั้งในหน่วยงานเอกชน ราชการและรัฐวิสาหกิจ	3.48	0.80	4.20	0.44	2.87	1.07
5. มีการปรับให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพความต้องการทางวิชาการวิชาชีพ	3.44	0.87	4.00	0.70	2.83	1.08
6. ข้อความที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแต่ละข้อมีความเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	3.58	0.79	4.20	0.83	3.37	0.80
ภาพรวม	3.56	0.61	4.17	0.66	3.13	0.79

จากตาราง 8 พบว่านักศึกษาประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมปัจจุบัน ข้อความที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแต่ละข้อมีความเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ผลผลิตทั้งในหน่วยงานเอกชน ราชการและรัฐวิสาหกิจ มีการปรับให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพความต้องการทางวิชาการวิชาชีพ

การประเมินหลักสูตรของอาจารย์ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) ทั้งหมดในจำนวนข้อคำถาม 6 ข้อ ส่วนบัณฑิตได้ประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย และการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมปัจจุบัน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ผลผลิตทั้งในหน่วยงานเอกชน ราชการและรัฐวิสาหกิจ มีการปรับให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพ

ความต้องการทางวิชาการวิชาชีพ ข้อความที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแต่ละข้อมีความเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ผลการประเมินหลักสูตรด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยอาจารย์ นักศึกษา โดยภาพรวมเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับดี ส่วนบัณฑิตประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางต่ำกว่า อาจารย์ และนักศึกษา

4.2.2 ด้านเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ด้านเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมิน ด้านเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร โดย อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต

ด้านเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร	นักศึกษา (n = 170)		อาจารย์ (n=5)		บัณฑิต (n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.74	0.66	4.20	0.83	3.70	0.79
2. เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.69	0.74	3.80	1.09	3.27	0.94
3. เนื้อหาสาระในรายวิชามีความถูกต้อง ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการ เศรษฐศาสตร์ และการจัดการในอิสลาม	3.67	0.76	4.40	0.54	3.70	0.95
4. เนื้อหาของแต่ละรายวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน	3.51	0.81	4.00	0.70	3.33	0.88
5. สัดส่วนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของแต่ละรายวิชาเหมาะสม	3.42	0.80	3.60	0.54	3.07	1.04
6. เนื้อหาของแต่ละรายวิชา ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในสังคมและในการปฏิบัติงานจริงได้	3.66	0.83	4.40	0.89	3.47	0.90
7. เนื้อหาของแต่ละรายวิชา มีการจัดลำดับการ เรียนรู้ที่เหมาะสม	3.58	0.73	4.00	0.70	3.23	0.93

ด้านเนื้อหาของรายวิชาของหลักสูตร	นักศึกษา		อาจารย์		บัณฑิต	
	(n = 170)		(n=5)		(n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
8. จำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชามีความเหมาะสมของรายวิชา	3.57	0.73	4.20	1.09	3.33	0.95
ภาพรวม	3.60	0.53	4.08	0.80	3.39	0.9

จากตาราง 9 พบว่านักศึกษาประเมินเนื้อหาของรายวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาสาระในรายวิชามีความถูกต้อง ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการ เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม เนื้อหาของแต่ละรายวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน เนื้อหาของแต่ละรายวิชา ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในสังคมและในการปฏิบัติงานจริงได้ เนื้อหาของแต่ละรายวิชา มีการจัดลำดับการเรียนรู้ที่เหมาะสม จำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาเหมาะสมของรายวิชา และการประเมินเนื้อหาของรายวิชาของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ สัดส่วนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของแต่ละรายวิชาเหมาะสม

การประเมินหลักสูตรของอาจารย์ในด้านเนื้อหาของรายวิชาของหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) ทั้งหมดในจำนวนข้อคำถาม 8 ข้อ ส่วนบัณฑิตได้ประเมินด้านเนื้อหาของรายวิชาของหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระในรายวิชามีความถูกต้อง ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการ เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม และการประเมินเนื้อหาของรายวิชาของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาของแต่ละรายวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน สัดส่วนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของแต่ละรายวิชาเหมาะสม เนื้อหาของแต่ละรายวิชา ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในสังคมและในการปฏิบัติงานจริงได้ เนื้อหาของแต่ละรายวิชา มีการจัดลำดับการเรียนรู้ที่เหมาะสม จำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาเหมาะสมของรายวิชา

โดยภาพรวมผลการประเมินหลักสูตรด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร โดย อาจารย์ นักศึกษา เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ส่วนบัณฑิตประเมินหลักสูตรด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางต่ำกว่า อาจารย์ และนักศึกษา

4.2.3 ด้านคุณลักษณะของอาจารย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินด้านคุณลักษณะของอาจารย์ โดย อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต

ด้านคุณลักษณะของอาจารย์	นักศึกษา (n=170)		อาจารย์ (n=5)		บัณฑิต (n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. มีวุฒิตรงกับการสอนสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม	3.97	0.79	4.00	0.70	4.07	0.58
2. มีตำแหน่งทางวิชาการ	3.74	0.73	4.00	0.70	4.13	0.62
3. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.87	0.67	4.00	0.70	4.30	0.59
4. มีผลงานด้านวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน	3.70	0.75	4.00	1.00	3.97	0.71
5. ความรู้ความสามารถในการเขียนตำราวิชาการในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม	3.73	0.77	4.00	1.00	3.97	0.76
6. สัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษา	3.40	0.94	3.40	1.14	2.60	1.13
7. ภาระงานสอนและงานด้านการบริการวิชาการและบริการสังคม	3.61	0.80	3.80	1.09	3.50	0.90
8. ส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ไปใช้	3.83	0.76	4.40	0.89	3.73	0.86
9. อาจารย์มีคุณสมบัติตรงกับวิสัยทัศน์ ปรัชญา วัตถุประสงค์ของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม	3.94	0.74	4.00	0.70	4.03	0.71
ภาพรวม	3.75	0.54	3.69	0.59	3.81	0.50

จากตาราง 10 พบว่านักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิตประเมินคุณลักษณะของอาจารย์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 8 ข้อ โดยพิจารณาเป็นรายข้อได้แก่ มีวุฒิตรงกับการสอนสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม มีตำแหน่งทางวิชาการ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีผลงานด้านวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน ความรู้ความสามารถในการเขียนตำราวิชาการในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ภาระงานสอนและงานด้านการบริการวิชาการและบริการสังคม ส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ไปใช้ อาจารย์มีคุณสมบัติตรงกับวิสัยทัศน์ ปรัชญา วัตถุประสงค์ของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม การประเมินคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางโดยนักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิตที่ต่ำกว่าเกณฑ์มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ สัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษา

โดยภาพรวมผลการประเมินหลักสูตรด้านคุณลักษณะของอาจารย์ โดยอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี และการประเมินที่มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง คือ สัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษา

4.2.4 ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม โดย อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต

ด้านกระบวนการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรม	นักศึกษา (n=170)		อาจารย์ (n=5)		บัณฑิต (n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะ เนื้อหา	3.82	0.69	4.20	0.83	3.43	0.81
2. มีการจัดการเรียนการสอนหลากหลาย	3.51	0.70	4.00	0.70	3.27	0.64
3. จัดกิจกรรมการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.65	0.77	3.80	0.83	3.40	0.81
4. นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียน	3.70	0.67	4.40	0.54	3.37	0.85
5. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถาม	3.98	0.66	4.40	0.89	4.03	0.61
6. มีการวางแผนและเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า	3.89	0.71	4.60	0.54	3.77	0.72

ด้านกระบวนการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรม	นักศึกษา (n=170)		อาจารย์ (n=5)		บัณฑิต (n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
7. ใช้วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหา	3.76	0.71	4.40	0.54	3.50	0.82
8. อาจารย์สามารถดำเนินการสอนเนื้อหาต่างๆได้ ครบถ้วนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	3.67	0.73	4.40	0.54	3.87	0.62
9. อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา	3.93	3.25	3.80	0.83	3.17	0.94
10. มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาและติดตามผลงาน	3.67	0.75	4.60	0.54	3.50	0.90
11. มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือ ชั้นเรียน	3.44	0.91	4.00	0.70	3.17	1.05
12. มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย	3.20	0.94	3.40	0.89	2.07	0.94
13. มีการพานักศึกษาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่	3.00	1.07	4.20	1.30	1.73	0.82
14.การจัดให้มีการฝึกงานภายนอกสถาบันสอดคล้อง กับสาขาวิชาที่เรียน	3.56	0.88	4.60	0.54	3.23	1.16
15. อาจารย์มีการสอดแทรกจริยธรรมให้นักศึกษา	3.83	0.78	4.60	0.54	4.37	0.61
16. มีการสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะวิชาชีพ	3.65	0.81	3.80	0.83	3.53	1.07
17. มีกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาคิด สร้างสรรค์	3.63	0.75	4.00	0.70	3.50	0.93
18. มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาความรู้และ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	3.61	0.73	3.80	0.44	3.40	0.77
19. มีกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์สังเคราะห์	3.61	0.73	3.40	0.54	3.50	0.68
20. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ ทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการ ประกอบอาชีพได้	3.68	0.82	4.20	0.44	3.53	0.73
ภาพรวม	3.64	0.52	4.13	0.70	3.37	0.47

จากตาราง 11 พบว่านักศึกษาประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 17 ข้อ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา มีการจัดการเรียนการสอนหลากหลาย จัดกิจกรรมการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถาม มีการวางแผนและเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า ใช้วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหา อาจารย์สามารถดำเนินการสอนเนื้อหาต่างๆได้ครบถ้วนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสม

กับเนื้อหา มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาและติดตามผลงาน การจัดให้มีการฝึกงานภายนอกสถาบันสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน อาจารย์มีการสอดแทรกจริยธรรมให้นักศึกษา มีการสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะวิชาชีพ มีกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาคิดสร้างสรรค์ มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ และการประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือชั้นเรียน มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย มีการพานักศึกษาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่

การประเมินหลักสูตรของอาจารย์ในด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) ทั้งหมดในจำนวนข้อคำถามยกเว้นข้อที่ 19 มีระดับค่าเฉลี่ย 3.40 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบัณฑิตได้ประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถาม มีการวางแผนและเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า ใช้วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหา อาจารย์สามารถดำเนินการสอนเนื้อหาต่างๆได้ครบถ้วนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาและติดตามผลงาน อาจารย์มีการสอดแทรกจริยธรรมให้นักศึกษา มีการสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะวิชาชีพ มีกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาคิดสร้างสรรค์ มีกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ และการประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา มีการจัดการเรียนการสอนหลากหลาย จัดกิจกรรมการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียน อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือชั้นเรียน การจัดให้มีการฝึกงานภายนอกสถาบันสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การประเมินที่มีความคิดเห็นระดับค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งควรปรับปรุง มีจำนวน 2 ข้อ ดังนี้ มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย มีการพานักศึกษาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่

ภาพรวม ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม โดยอาจารย์ นักศึกษา เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ส่วนบัณฑิตประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลางต่ำกว่า อาจารย์ และนักศึกษา

4.2.5 ด้านการวัดและการประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ด้านการวัดและการประเมินผล ตามความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล โดย อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต

ด้านการวัดและการประเมินผล	นักศึกษา (n=170)		อาจารย์ (n=5)		บัณฑิต (n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. มีการวางแผนการวัดและการให้คะแนนไว้อย่างชัดเจน	3.92	0.69	4.20	0.44	3.73	0.78
2. มีการวัดผลและการให้คะแนนตามความมุ่งหมายที่ได้วางไว้	3.79	0.68	4.40	0.54	3.70	0.83
3. มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดผลและการให้คะแนน	3.76	0.67	3.80	0.83	3.43	0.81
4. มีการประเมินผลเป็นไปตามหลักวิชาการ	3.82	0.71	4.20	0.83	3.77	0.67
5. มีการประเมินผลทั้งระหว่างภาคเรียนและปลายภาค	3.84	0.70	4.20	0.44	4.27	0.74
6. มีการแจ้งการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง	3.66	0.82	4.20	0.83	3.97	0.92
7. มีการนำผลจากการวัดผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.67	0.79	4.00	1.00	3.60	0.93
8. การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความยุติธรรม	3.88	0.73	4.40	0.89	3.93	0.86

ด้านการวัดและการประเมินผล	นักศึกษา (n=170)		อาจารย์ (n=5)		บัณฑิต (n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
9. ให้นักศึกษามีการประเมินการสอนของ อาจารย์	3.97	0.81	4.60	0.54	4.27	0.69
10. ให้นักศึกษามีการประเมินการเรียนของ ตนเอง	3.55	0.93	4.20	0.44	3.47	0.81
ภาพรวม	3.79	0.51	4.22	0.68	3.81	0.53

จากตาราง 12 พบว่านักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิตประเมินหลักสูตรด้านการวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) ทั้งหมด ยกเว้นบัณฑิตได้ประเมินข้อที่ 3 ได้แก่ มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการวัดผลและการให้คะแนน มีระดับความคิดเห็นที่เหมาะสมในระดับปานกลางมีระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.43$)

โดยภาพรวมผลการประเมินหลักสูตรด้านการวัดและการประเมินผล โดยอาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.2.6 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อวัสดุอุปกรณ์ ตำราเรียนและสถานที่เรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ตำราเรียนและสถานที่เรียน โดย อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อโสต ทัศนูปกรณ์ ตำราเรียน และสถานที่เรียน	นักศึกษา (n=170)		อาจารย์ (n=5)		บัณฑิต (n=40)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
	(1) โสตทัศนูปกรณ์					
1.มีโสตทัศนวัสดุที่สนับสนุนการเรียนการสอนเพียงพอ	3.52	0.85	4.00	0.70	3.20	0.76
2.มีความสะดวกในการใช้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์	3.46	0.80	3.80	0.44	3.13	0.81
3.โสตทัศนูปกรณ์มีความทันสมัย	3.46	0.79	4.20	0.83	3.27	0.82
4.โสตทัศนูปกรณ์มีคุณภาพอยู่ในสภาพที่ใช้การได้	3.47	0.78	3.80	1.09	3.37	0.71
5.โสตทัศนูปกรณ์มีความเพียงพอในการฝึกปฏิบัติกับอาจารย์	3.42	0.80	4.20	0.83	2.93	0.86
6.โสตทัศนูปกรณ์มีความเพียงพอในการฝึกปฏิบัติกับจำนวนนักศึกษา	3.25	0.95	4.00	0.70	2.87	0.93
(2) ตำราเรียน						
7.เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีเนื้อหาสอดคล้องกับการเรียนการสอน	3.74	0.77	4.00	0.70	3.40	1.00
8.เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีความทันสมัยกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	3.59	0.74	4.00	1.00	3.40	0.89
9.ตำราและวารสารวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.43	0.99	3.80	0.83	2.70	1.08
(3) สถานที่เรียน						
10.ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	3.50	0.82	4.40	0.89	3.43	0.72
11.มีห้องเรียนเพียงพอ	3.53	0.81	4.40	0.89	3.53	0.62
12.มีความสะดวกในการใช้ห้องเรียน	3.44	0.85	3.80	0.83	3.37	0.76
13.ความเพียงพอของสถานฝึกงานจากภาครัฐบาล	3.42	0.93	4.00	1.00	2.80	1.12
14.ความเพียงพอของสถานฝึกงานจากภาคเอกชน	3.51	0.94	3.60	0.89	3.40	0.96
ภาพรวม	3.48	0.85	4.00	0.77	3.02	0.86

จากตาราง 13 พบว่านักศึกษาประเมินด้านสิ่งแวดล้อมด้านสื่อ
 โสตทัศนอุปกรณ์ ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่
 กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ (1) โสตทัศนอุปกรณ์ มีโสตทัศนวัสดุที่สนับสนุนการ
 เรียนการสอนเพียงพอ (2) ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีเนื้อหาสอดคล้องกับ
 การเรียนการสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีความทันสมัยกับสภาพการณ์ปัจจุบัน (3)
 สถานที่เรียน ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา มีห้องเรียนเพียงพอ ความเพียงพอ
 ของสถานฝึกงานจากภาครัฐบาล และการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมด้านสื่อ
 โสตทัศนอุปกรณ์ ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์
 ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ (1) โสตทัศนอุปกรณ์ มีความสะดวกในการใช้
 บริการด้านโสตทัศนอุปกรณ์ โสตทัศนอุปกรณ์มีความทันสมัย โสตทัศนอุปกรณ์มีคุณภาพอยู่ใน
 สภาพที่ใช้การได้ โสตทัศนอุปกรณ์มีความเพียงพอในการฝึกปฏิบัติกับอาจารย์ โสตทัศนอุปกรณ์มี
 ความเพียงพอในการฝึกปฏิบัติกับจำนวนนักศึกษา (2) ตำราเรียน ตำราและวารสารวิชาการด้าน
 เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา (3) สถานที่เรียน มี
 ความสะดวกในการใช้ห้องเรียน ความเพียงพอของสถานฝึกงานจากภาครัฐบาล ความเพียงพอของ
 สถานฝึกงานจากภาคเอกชน สำหรับการประเมินหลักสูตรของอาจารย์ในด้านสิ่งแวดล้อม
 สะดวก ด้านสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ ตำราเรียน และสถานที่เรียน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี
 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) ทั้งหมดในจำนวนข้อคำถาม 14 ข้อ ส่วนบัณฑิตได้ประเมิน
 ด้านสิ่งแวดล้อมด้านสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ ตำราเรียน และสถานที่เรียนพบว่า
 โสตทัศนอุปกรณ์ ตำราเรียน และสถานที่เรียน ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่า
 เกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 13 ข้อ ยกเว้นข้อที่ 11 ระดับความเห็นมีความเหมาะสมอยู่
 ในระดับดี ($\bar{X}= 3.53$) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ สถานที่เรียนมีห้องเรียนเพียงพอ

โดยภาพรวมการประเมินหลักสูตรด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสื่อ
 โสตทัศนอุปกรณ์ ตำราเรียน และสถานที่เรียนโดย นักศึกษา บัณฑิตที่มีความคิดเห็นเหมาะสมอยู่ใน
 ระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่า อาจารย์

4.2.7 ด้านคุณภาพของบัณฑิต

1) ความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต ด้านความรู้ ความสามารถและ ทักษะในการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินด้านความรู้ ความสามารถและ ทักษะในการปฏิบัติงาน โดย ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

ความรู้ ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงาน	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต (n=35)	
	$\bar{X}$	S.D
1.มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพในสาขา วิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการเป็นอย่างดี	3.86	0.77
2.มีทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงาน	3.91	0.81
3.มีวิสัยทัศน์ดี	4.36	0.72
4.มีความสามารถในการทำงาน	4.05	0.65
5.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.64	0.84
6.มีความคิดเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์และสามารถ วิจารณ์ทัศนะต่างๆ	3.41	0.73
7.เป็นทั้งนักปฏิบัติและนักวิชาการสามารถประยุกต์ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้	3.45	0.91
8.มีแนวความคิดที่ทันสมัยและทันเหตุการณ์	3.77	0.68
9.เป็นผู้ใฝ่รู้	4.05	0.57
10.เป็นคนช่างสังเกต	3.95	1.46
11.มีทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.14	0.77
12.มีความตั้งใจทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	4.27	0.63
13.สามารถจัดการ แก้ปัญหา และตัดสินใจในหน่วยงานได้ดี	3.95	0.48
14.สามารถพัฒนาตนเองในด้านการทำงาน	4.23	0.52
15.สร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ	4.18	0.58
ภาพรวม	3.95	0.45

จากตาราง 14 พบว่าประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านความรู้ ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 13 ข้อ ได้แก่ มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการเป็นอย่างดี มีทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์ดี มีความสามารถในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีแนวความคิดที่ทันสมัย และทันเหตุการณ์ เป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นคนช่างสังเกต มีทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความตั้งใจทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถจัดการแก้ปัญหา และตัดสินใจในหน่วยงานได้ดี สามารถพัฒนาตนเองในด้านการทำงาน สร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ การประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านความรู้ ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางที่ต่ำกว่าเกณฑ์มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ มีความคิดเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์และสามารถวิจารณ์ทัศนะต่างๆ เป็นทั้งนักปฏิบัติและนักวิชาการสามารถประยุกต์ทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้

ผลการประเมินหลักสูตรของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านความรู้ ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2) ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติต่อการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต ด้านคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติต่อการทำงาน ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติต่อการทำงาน โดย ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

คุณธรรม จริยธรรมและเจตคติต่อการทำงาน	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต (n=35)	
	$\bar{X}$	S.D
1. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	4.59	0.50
2. มีความขยัน อดทน	4.50	0.51
3. ซื่อสัตย์ สุจริต	4.68	0.47
4. ตรงต่อเวลา	4.27	0.63
5. มีวุฒิภาวะตามวัย	3.91	0.75
6. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	4.18	0.66
7. ปฏิบัติตามระเบียบ/นโยบายของหน่วยงาน	4.00	0.75
8. ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ	4.27	0.55
9. สร้างความเจริญให้กับหน่วยงาน	4.05	0.72
10. เคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น	4.32	0.56
ภาพรวม	4.28	0.40

จากตาราง 15 พบว่าผู้บังคับบัญชาบัณฑิตได้ประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติต่อการทำงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ตรงต่อเวลา มีวุฒิภาวะตามวัย มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ปฏิบัติตามระเบียบ/นโยบายของหน่วยงาน ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ สร้างความเจริญให้กับหน่วยงาน เคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น และการประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติต่อการทำงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมากซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ สุจริต

โดยภาพรวมผลการประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติต่อการทำงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3) ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตในด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ โดย ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต (n=35)	
	$\bar{X}$	S.D
1.วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศ	4.41	0.50
2.อธยาศัยดี	4.64	0.49
3.อ่อนน้อมถ่อมตน	4.55	0.59
4.มีสมาธิมั่นคง สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	4.09	0.42
5.มีความมั่นใจในตนเอง	4.14	0.64
6.มีความเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี	3.91	0.61
7.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.32	0.56
8.มีความเสียสละและปรับตัวให้เข้ากับสังคมสามารถเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.27	0.45
9.มีทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.68	0.47
10.มีความเป็นแบบอย่างที่ดี	4.41	0.66
ภาพรวม	4.34	0.35

จากตาราง 16 พบว่าผู้บังคับบัญชาบัณฑิตได้ประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศ มีสมาธิมั่นคง สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม มีความมั่นใจในตนเอง มีความเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเสียสละและปรับตัวให้เข้ากับสังคมสามารถเข้าทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความเป็นแบบอย่างที่ดี และการประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมากซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.50$) มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ อธยาศัยดี อ่อนน้อมถ่อมตน มีทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

โดยภาพรวมผลการประเมินหลักสูตรเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม

การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามของ อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ซึ่งเสนอรายละเอียดแบ่งออกเป็นรายด้านตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. ด้านเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร
3. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์
4. ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม
5. ด้านการวัดและการประเมินผล
6. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ โสตทัศนูปกรณ์ ตำราเรียนเรียน สถานที่

เรียน

7. ด้านคุณภาพของบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงาน คุณธรรม จริยธรรมและเจตคติต่อการทำงาน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

จากการรวบรวมแบบสอบถามปลายเปิดได้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและการปรับปรุง ดังนี้

4.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต

ตาราง 17 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ของอาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต

ประเด็นการประเมิน	ผู้ตอบ	นักศึกษา	บัณฑิต
1.ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	<p>อาจารย์</p>	<p>1.วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา</p> <p>2.วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่ค่อยตรงกับภาคปฏิบัติ</p> <p>3.วัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังไม่ครอบคลุมศาสตร์ทางด้านเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามเท่าที่ควร</p> <p>4.ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติมากกว่านี้</p> <p>5.วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรมีความสอดคล้องมากกว่านี้เพื่อผลักดันสู่มาตรฐานวิชาชีพ</p>	<p>1.วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในหน่วยงานเอกชน หน่วยงานราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ</p> <p>2.วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรปรับให้ทันสมัยกับสภาพความต้องการทางวิชาชีพและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น</p> <p>3.วัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง</p>
2.ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร	<p>1.เนื้อหาวิชาในการเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (หน่วยกิตน้อย เช่น วิชาบัญชี)</p> <p>2.ควรมีรายวิชาที่ให้เลือกหลากหลายมากกว่านี้</p> <p>3.ควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อปรับปรุงแก้ไขความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา</p>	<p>1.ควรมีการปรับปรุงในเนื้อหาวิชา บางรายวิชา เพราะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง</p> <p>2.เนื้อหาวิชาควรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและควรชัดเจนในบางรายวิชาทั้งสัดส่วนของภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p>	<p>1.เนื้อหาวิชาของหลักสูตรไม่สามารถนำไปใช้ในสังคมปัจจุบันและการปฏิบัติงานได้จริง</p> <p>2.ควรลดวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องและเพิ่มวิชาที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามให้มากขึ้น</p> <p>3.เนื้อหาวิชาของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับวิชาที่เรียน</p>

ประเด็นการประเมิน	ผู้ตอบ		
อาจารย์	นักศึกษา	บัณฑิต	
	<p>3. เนื้อหารายวิชาควรปฏิบัติได้จริงมากกว่านี้</p> <p>4. ควรเพิ่มวิชาบัญชีการเงินให้มากกว่า 3 หน่วยกิตและรายวิชาที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและสามารถประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพ</p> <p>5. ควรเพิ่มการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง</p> <p>6. เนื้อหารายวิชาที่ไม่สอดคล้องกับวิชาเอกมีมากเกินไปและควรลดวิชาที่ไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>7. เนื้อหารายวิชาควรมีความเป็นปัจจุบันทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน</p> <p>8. หลักสูตรควรเปิดกว้างในวิชาเลือก</p>	<p>4. เนื้อหารายวิชาควรเน้นภาษาต่างประเทศบ้างและเจาะจงความรู้เฉพาะด้านทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม</p> <p>5. ควรเพิ่มในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย</p> <p>6. สัดส่วนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่เหมาะสมควรเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติให้มาก</p>	
<p>3. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์</p>	<p>1. อาจารย์ควรปรับปรุงและพัฒนาในหลายๆด้านและควรสร้างองค์ความรู้ที่ใหม่ๆอยู่เสมอ</p>	<p>1. ควรเพิ่มอาจารย์ผู้สอนให้มากกว่าที่มีอยู่</p> <p>2. อาจารย์ผู้สอนควรจบทางด้านเศรษฐศาสตร์และการจัดการโดยตรง</p> <p>3. ควรมีการสอดแทรกที่เกี่ยวกับอิสลามมากกว่านี้</p> <p>4. อาจารย์ผู้สอนควรมีผลงานทางด้านวิชาการอิสลามทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการ</p>	<p>1. อาจารย์ควรมีความเชี่ยวชาญด้านนี้โดยตรงและเพียงพอต่อสัดส่วนของนักศึกษา</p> <p>2. อาจารย์ผู้สอนไม่มีประสบการณ์ในบางวิชา</p> <p>3. อาจารย์ควรมีผลงานด้านวิชาการอิสลามและงานวิจัยมากขึ้น</p> <p>4. อาจารย์ควรมีความรู้ความสามารถทางด้าน</p>

ประเด็นการประเมิน	ผู้ตอบ	นักศึกษา	บัณฑิต
	อาจารย์	<p>5.อาจารย์ผู้สอนควรมีประสบการณ์มากกว่านี้</p> <p>6.การอธิบายของอาจารย์ยากต่อการเข้าใจ</p> <p>7.อาจารย์เก่งมีความชำนาญแต่ไม่สอนในเนื้อหาและอาจารย์บางท่านไม่ใช้จิตวิทยากับการสอน</p>	<p>ภาษาต่างประเทศมากกว่านี้</p> <p>5.การเขียนตำรามีน้อย</p>
4.ด้านกระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม	1.ควรเน้นให้นักศึกษามีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น	<p>1.ควรมีการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้แก่ชุมชน</p> <p>2.ควรมีการจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ</p> <p>3.ควรมีการศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากสถาบันอื่นเพื่อเป็นแนวทางและเสริมสร้างประสบการณ์และเพิ่มทักษะ</p> <p>4.ควรนำทฤษฎีที่เรียนประยุกต์ใช้โดยให้นักศึกษามีบทบาทมากขึ้น</p> <p>5.ควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาวัตถุประสงค์และมีการลงมือปฏิบัติจริง</p>	<p>1.ควรเปิดกว้างให้นักศึกษาไปดูงานนอกสถานที่บ้าง</p> <p>2.ควรเชิญวิทยากรมาอบรมให้มากขึ้น</p> <p>3.ควรให้นักศึกษามีกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิชาชีพมากขึ้นสามารถวิเคราะห์สังเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>4.กระบวนการเรียนการสอนควรสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันและตลาดแรงงานให้มากขึ้น</p> <p>5.ควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามสามารถไปประยุกต์ใช้ในสังคมและนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับสังคมมากกว่านี้</p>

ประเด็นการประเมิน	ผู้ตอบ		
	อาจารย์	นักศึกษา	
5.ด้านการวัดและการประเมินผล	1. ควรสนับสนุนให้นักศึกษามีการประเมินผลการเรียนของตนเอง	1. ควรมีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ 2. ควรสนับสนุนให้นักศึกษามีการประเมินผลการเรียนของตนเอง 3. ควรแจ้งผลการวัดและการประเมินผลให้ทราบล่วงหน้าเพื่อนำไปพัฒนาการเรียน	1. ควรมีการวัดและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 2. ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาประเมินนักศึกษาเอง 3. การประเมินผลควรมีมาตรฐานในการวัด
6. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อาคาร โสตทัศนูปกรณ์ ตำราเรียนและสถานที่เรียน	1. โสตทัศนูปกรณ์มีน้อยในการฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา 2. ตำราเรียนที่เป็นภาษาไทยมีน้อย 3. สถานที่เรียนยังไม่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน	1. ควรมีโสตทัศนูปกรณ์ที่มีความทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา 2. ควรจัดหาสถานที่ฝึกงานให้เพียงพอทั้งจำนวนนักศึกษาทั้งภาคเอกชนและรัฐบาล 3. ควรมีตำราเรียนด้านเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามมากกว่านี้ 4. ควรขยายขนาดของห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา 5. สื่ออยู่ในสภาพที่ใช้งานได้แต่ไม่ค่อยได้ใช้ในการฝึกปฏิบัติเพราะสื่อบางอย่างไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	1. โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอและอุปกรณ์บางอย่างอยู่ในสภาพที่ใช้งานไม่ได้ ทำให้ไม่มีความสะดวกในการใช้งาน 2. อยากให้มีสถานที่ฝึกงานในองค์กรทางการเงินที่เป็นของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นองค์กรมุสลิม 3. อยากให้มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการเรียนการสอน 4. ตำราและวารสารสำหรับการค้นคว้าของนักศึกษามีน้อย 5. ตำราควรทันสมัยมากกว่านี้

4.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต

ตาราง 18 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม ของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต

ประเด็นการประเมิน	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต		
	ด้านความสามารถ	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติต่อการทำงาน	ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์
1.ด้านคุณภาพของบัณฑิต	1.บัณฑิตสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน 2.ทักษะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิบัติงาน เพราะสามารถใช้ทักษะในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา รวมถึงสามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3.ควรมีความรู้ด้านทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติงานจริง 4.ควรมีการเตรียมบุคลากรที่มีคุณภาพด้านความรู้ ทักษะความสามารถเพื่อเตรียมคนให้พร้อมในการประกอบวิชาชีพเพื่อแก้ปัญหาคาร่างงานของนักศึกษา	1.บัณฑิตมีคุณธรรม จริยธรรมต่อการทำงาน มีระเบียบวินัยต่อตนเอง ดีมาก	1.บัณฑิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
สรุป	บัณฑิตสามารถนำเอาองค์ความรู้มาปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพอย่างเต็มความสามารถ	บัณฑิตมีจริยธรรมและคุณธรรมที่ดี	บัณฑิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและบุคลิกภาพในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี